

LEZEN:

Prediker 9:10; Matteüs 18:1–4; Matteüs 18:21–35; 19:16–30; Galaten 3:21, 22; Matteüs 19:27.

KERNTekST: ‘Op dat moment kwamen de leerlingen Jezus vragen:
“Wie is eigenlijk de grootste in het koninkrijk van de hemel?”
Matteüs 18:1

AFGODEN VAN DE ZIEL (EN ANDERE LESSEN VAN JEZUS)

Als mensen zijn we het product van onze omgeving en van onze cultuur. Deze vormen onze waarden, overtuigingen en houdingen. Het maakt niet uit of u bent opgegroeid in een grote stad of in een dorp zonder schoon water. De cultuur en de omgeving hebben u in sterke mate gemaakt tot wie u bent. Zelfs als u naar een andere omgeving gaat, laat de cultuur waarin u bent opgegroeid haar sporen na tot uw dood.

Helaas zijn de meeste van onze omgevingen en culturen in meer of mindere mate in tegenspraak met de principes van Gods koninkrijk. De wereld is immers zondig en haar waarden, normen en gebruiken zijn vaak een afspiegeling van die zondige staat. Waarvan zouden ze anders een afspiegeling kunnen zijn? Het is voor ons alleen moeilijk om dat te zien, omdat we ons er middenin bevinden.

Gods werk aan onze harten is, onder andere, ons te wijzen op de waarden, zeden en normen van Gods koninkrijk. Zoals we deze week zullen zien verschillen die waarden, zeden en normen vaak enorm van waarmee wij zijn opgegroeid en opgevoed. De discipelen moesten dit leren en wij ook.

**MAAK
DEZE LES VOOR
SABBAT
28 MEI**

DE GROOTSHEID VAN NEDERIGHEID

Wie streeft er niet naar grootsheid? Anders gezegd, wie wil er niet geweldig zijn of geweldige dingen doen? Dit verlangen hoeft niet altijd voort te komen uit egoïsme of arrogantie. Het zou ook alleen maar het verlangen kunnen zijn om in de dingen die je doet het allerbeste te doen wat je kunt. Misschien ook met de hoop dat wat jij doet een zegen voor anderen kan zijn.¹

Het probleem zit hem echter in het definiëren van 'grootsheid'. Het is heel makkelijk voor ons zondig menselijke verstand om dit concept op een totaal andere manier te begrijpen dan God.

Lees Matteüs 18:1–4. Wat is volgens Jezus grootsheid? Hoe kunnen we die begrijpen op een manier waarop we het in ons eigen leven kunnen toepassen?

.....

.....

.....

Om ware grootsheid te definiëren riep Jezus een kind, zette het voor hem neer en zei: 'Wie zichzelf vernedert en wordt als dit kind, die is de grootste in het koninkrijk van de hemel.'² Jezus had het niet over een geweldige predikant, een geweldige zakenman of zelfs een grote filantroop. In de ogen van God is grootsheid wat we van binnen zijn, niet wat we van buiten doen. Hoewel dat wat er in ons zit ongetwijfeld ons uiterlijk gedrag beïnvloedt.

Let erop dat Jezus grootsheid niet definieert zoals de meeste mensen in de wereld dat doen. Want wie besluit er nu op een zekere dag dat de grootsheid die hij of zij in het leven wil bereiken is: zo nederig te zijn als een klein kind? Ons lijkt het vreemd om zoiets na te streven. Maar dat komt alleen maar doordat wij besmet zijn geraakt door de principes, ideeën en concepten van de wereld.

09

Wat betekent het om jezelf nederig te maken als een klein kind? Een van de kenmerken van nederigheid is gehoorzaamheid, Gods woord boven onze eigen wil plaatsen. Als uw leven op het verkeerde spoor is geraakt, dan komt dat omdat u op uw eigen spoor zit. De oplossing is simpel: maak uzelf nederig en ga terug naar Gods pad door gehoorzaam te zijn aan zijn Woord. Als Adam en Eva nederig waren gebleven, zouden ze niet hebben gezondigd. Het is interessant om te bedenken dat de boom van het leven en de boom van kennis zich beiden in het midden van de tuin bevonden. Vaak zijn leven en vernietiging niet ver van elkaar verwijderd. Het verschil is nederigheid.

Welke andere houdingen en ideeën hebben wij leren kennen door onze omgang met de wereld? Zijn deze in conflict of in harmonie met Gods Woord?

.....

.....

.....

¹ Zie ook Prediker 9:10

² Matteüs 18:4

Prediker 9:10
Wat doe ik met volle inzet?

DE GROOTSHEID VAN VERGEVING

Een van de ernstigste gevolgen van de zondeval zien we in de relaties tussen mensen. Vanaf het moment dat Adam Eva de schuld gaf van zijn zonde tot de dag van vandaag, worden wij geteisterd door conflicten. Helaas niet alleen in de wereld, maar ook in de kerk.

Lees Matteüs 18:15–35. Wat zegt Jezus hier? Waarom leven we vaak toch niet zijn woorden na?

Laten we eerlijk zijn: het is makkelijker om achter iemands rug om te klagen dan direct op de persoon af te stappen en het probleem aan te pakken. Jezus leert ons om rechtstreeks naar iemand toe te gaan die ons pijn heeft gedaan en hij leert ons te proberen de relatie te herstellen. Als de persoon niet ontvankelijk is, dan zijn er aanvullende instructies.

‘Want waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben ik in hun midden.’³ Kijk hier naar de context. Het gaat hier in de eerste plaats om het corrigeren van een ander. We hebben de neiging dit vers in bredere zin toe te passen.

Jezus zegt dat de heilige Geest aanwezig is wanneer een kleine groep probeert een gelovige aan te spreken op zijn/haar daden. Dit is het prachtige werk van verlossing. Het begint door nederig het juiste te doen door direct met iemand te praten die jou heeft gekwetst. Dit is een voorbeeld van grootsheid door de mensen die dit doen.

Lees nog een keer Matteüs 18:21–35. Welk belangrijk punt maakt Jezus hier?

09

Wanneer Jezus zegt ‘tot zeventig maal zeven’⁴ keer te vergeven, dan zegt hij eigenlijk dat we nooit moeten stoppen met iemand te vergeven. Jezus is serieus over de noodzaak van vergeving, niet alleen ten gunste van de ander maar ook voor onszelf. Kijk maar hoe overtuigend de gelijkenis is die hij verteld om zijn punt te benadrukken. Voor een heleboel dingen kunnen we vergeven worden. Dat is waar het hele evangelie over gaat: vergeving.⁵ Maar als wij anderen niet vergeven zoals God ons heeft vergeven, dan kunnen de gevolgen ernstig zijn.

Waarom is het zo belangrijk om stil te staan bij het kruis en de vergeving die we daardoor hebben gekregen? Als God dit voor u heeft gedaan en als dit nodig was om u te vergeven, hoe kunt u dan leren om anderen te vergeven, ook al lijkt dat onmogelijk?

³ Matteüs 18:20

⁴ Matteüs 18:22

⁵ Zie Exodus 32:32, Handelingen 5:31; Kolossenzen 1:14

Matteüs 18:1–4

Wat is grootsheid volgens Jezus?

AFGODEN VAN DE ZIEL

Lees Matteüs 19:16–30. Hoe moeten wij, als nieuwtestamentische christenen, ons vandaag de dag tot dit verhaal verhouden? Welke lessen kunnen wij hier voor onszelf uit halen?

Hoewel ons vrij weinig wordt verteld, ontdekken we een aantal opvallende details over deze man. Hij was rijk, een bestuurder,⁶ en was blijkbaar zeer zorgvuldig in het naleven van Gods wet. We zien ook dat hij het gevoel had dat hij iets miste in zijn leven. Het doet een beetje denken aan het verhaal van JUNIen Luther. Hoewel hij van buitenaf gezien een vrome monnik was, was hij van binnen ontevreden met zijn geestelijk leven en worstelde hij met de zekerheid van verlossing. In beide gevallen voelden de mannen dat de grote kloof tussen henzelf en God niet gevuld zou worden met hun uiterlijke werken.

‘Deze overste had een hoge dunk van zijn eigen gerechtigheid. Hij geloofde niet werkelijk dat hij ergens in tekort schoot. Toch voelde hij zich niet helemaal voldaan. Hij voelde een behoefte aan iets wat hij niet bezat. Zou Jezus hem niet kunnen zegenen, zoals hij de kinderen had gezegd, en zo de behoefte in hem vullen?’⁷

Sommige mensen zouden kunnen betogen dat Jezus ons in dit verhaal leert dat we het eeuwige leven ontvangen dankzij onze goede werken. In Matteüs 19:17 zegt Jezus immers: ‘Als je het leven wilt binnengaan, houd je dan aan zijn geboden.’ Als dit de enige tekst zou zijn over dit onderwerp, dan zou je dat hiermee kunnen onderbouwen. Maar er zijn te veel andere teksten, zeker in de geschriften van Paulus, die leren dat de wet ons niet redt maar ons wijst op onze behoefte om gered te worden.⁸ In plaats daarvan moet Jezus deze man hebben laten zien dat zijn behoefte groter was dan wat hij op eigen kracht kon realiseren. Want als naleving van de wet op zich voldoende zou zijn, dan had deze man al redding ontvangen, aangezien hij zo zorgvuldig was in het volgen ervan. Maar het evangelie moet tot het hart doordringen. Het moet de afgoden van de ziel aanspreken. Alles wat onze relatie met God belemmert en waaraan we ons vastklampen, moet verdwijnen. In dit geval was het zijn geld. Jezus merkt op hoe moeilijk het is voor een rijke man om gered te worden. Toch, kort na dit gesprek, vertelt Lucas een mooi verhaal over precies zo’n gebeurtenis.⁹

Staan er bij u dingen in de weg om Jezus te kunnen volgen? Wat zou u hieraan willen doen?

⁶ Zie Lucas 18:18

⁷ Ellen G. White, *Jezus—De wens der eeuwen*, blz. 429

⁸ Zie Romeinen 3:28; Galaten 3:21, 22; Romeinen 7:7

⁹ Zie Lucas 19:1–10

Matteüs 18:15–35

Welke levensles staat hier?

WAT LEVERT HET ONS OP?

Wat gebeurt er direct na het incident met de rijke bestuurder?

‘Daarop vroeg Petrus: “Wij hebben alles achtergelaten en zijn u gevolgd. Waar kunnen wij naar uitzien?”¹⁰

Er staat niet in de tekst wat aanleiding gaf tot deze vraag, maar het zou simpelweg een directe reactie kunnen zijn op het vertrek van de rijke man. Petrus lijkt te verduidelijken dat hij en de andere discipelen alles achter zich hadden gelaten voor Jezus. Dit in tegenstelling tot deze rijke man en anderen die Jezus of hadden afgewezen of een tijdje bij hem waren gebleven en toen weer waren weggegaan. Zij bleven hem trouw, zelfs al moesten ze daar persoonlijk veel voor opofferen. Dus is nu de vraag: Wat levert het ons op?

Vanuit ons huidige perspectief zouden we deze vraag kunnen zien als nog een aanwijzing van de hardnekkigheid en geestelijke bekrompenheid van de discipelen (en in zekere mate klopt dat ook). Aan de andere kant, waarom zou je niet zo’n vraag stellen? Waarom zou Petrus zich niet mogen afvragen waar hij naar uit kon zien door Jezus te volgen?

Het leven is tenslotte moeilijk, zelfs voor diegenen die het zeer goed hebben. We staan allemaal bloot aan de trauma’s, de teleurstellingen en de pijn van ons zondige bestaan. In het begin van de 19e eeuw schreef de Italiaanse intellectueel Giacomo Leopardi¹¹ over de overheersende ongelukkigheid van mensen. Hij zei dat ‘zolang de mens het leven voelt, voelt hij ook ongenoegen en pijn’.¹²

Het leven is vaak een strijd. Het kwaad in de wereld wordt niet altijd vereffend met het goede. Dus de vraag van Petrus is volstrekt begrijpelijk. Omdat het leven moeilijk is, welke voordelen krijgen wij door het volgen van Jezus? Wat kunnen we verwachten van deze verbintenis die Jezus ons vraagt om aan te gaan?

09

Hoe beantwoordde Jezus de vraag? Zie Matteüs 19:28–20:16

Let erop dat Jezus Petrus niet van egoïsme of iets dergelijks beschuldigde. Hij gaf hem eerst een helder antwoord en vertelde daarna de gelijkenis van de arbeiders en hun loon. Hoewel de betekenis van de gelijkenis door de eeuwen heen onderhevig is geweest aan vele discussies, is het kernpunt duidelijk: je zult van Jezus ontvangen wat hij beloofd heeft.

Als iemand u zou vragen ‘Wat levert het mij op om Jezus te dienen?’, wat zou u dan als antwoord geven?

¹⁰ Matteüs 19:27

¹¹ Recanati, 29 juni 1798 – Napels, 14 juni 1837, was een Italiaanse dichter en schrijver

¹² www.krisis.eu/content/1993-1/1993-1-14-dijkhuis.pdf, blz. 100

Matteüs 19:16–30

Welk vooruitzicht hebben wij?

‘JA, DAT KUNNEN WIJ’

Lees eerst Lucas 9:51–56 om het verhaal van vandaag in Matteüs 20:20–27 over Jakobus en Johannes (en hun moeder) op waarde te schatten. Dit vond plaats toen Jezus en zijn discipelen aanvankelijk op weg naar Jeruzalem gingen, enkele dagen voordat Jakobus en Johannes vroegen of zij in het koninkrijk aan Jezus’ linker- en rechterzijde mochten zitten.

Lees Matteüs 20:20–27. Wat vertelt Lucas 9:51–56 over in hoeverre Jakobus en Johannes er klaar voor waren om in het koninkrijk aan de linker- en rechterzijde van het koninkrijk te zitten?

.....

.....

.....

Jakobus en Johannes, ‘zonen van de donder’,¹³ maakten zich duidelijk nog steeds meer zorgen over hun eigen toekomst dan over de verlossing van de mensen om hen heen, zelfs nadat zij uitgezonden waren om te evangeliseren in de omliggende gebieden. Op zijn eigen manier lijkt dit verhaal op het verhaal waar we gisteren naar keken, waarin Petrus vroeg wat ze zouden krijgen door Jezus te volgen.

Kijk zorgvuldig naar Jezus’ antwoord hier. ‘Jullie weten niet wat je vraagt. Kunnen jullie de beker drinken die ik zal moeten drinken?’ Met andere woorden, als je deel wilt hebben aan de toekomstige glorie van Jezus, moet je eerst deel hebben aan zijn lijden en dood. Dit was iets wat ze niet hadden verwacht en waar ze ook niet klaar voor waren. Het feit dat ze onmiddellijk antwoordden: ‘Ja, dat kunnen wij,’¹⁴ laat zien dat ze niet wisten waarvoor hij hen waarschuwde. Uiteindelijk zouden ze dat wel leren.

09

Dit is een interessant contrast, waarover wijzelf ook na moeten denken. Zoals we in de les van gisteren hebben gezien zijn er prachtige dingen aan ons beloofd, zelfs ‘het eeuwige leven’,¹⁵ wanneer we Jezus volgen. Tegelijkertijd is de Bijbel er ook duidelijk over dat het volgen van Jezus in deze wereld een prijs heeft. Soms zelfs een zeer hoge prijs. Later vertelde Jezus zelf aan Petrus dat hij een marteldood zou sterven.¹⁶ Vele gelovigen in de hele geschiedenis, en zelfs vandaag, hebben een hoge prijs betaald voor het volgen van Jezus. Wij moeten ons afvragen welke weg wij momenteel bewandelen. Waarheen leidt deze weg? Welke prijs betalen wij voor het volgen van de Heer? Kan er een prijs te hoog zijn, als we kijken naar de prijs die Jezus heeft betaald?

Wat heeft het u gekost om Jezus te volgen? Denk door over de consequenties van uw antwoord.

.....

.....

.....

¹³ Marcus 3:16–19

¹⁴ Matteüs 20:22

¹⁵ Matteüs 19:29

¹⁶ Zie Johaanes 21:18, 19

Matteüs 19:28–20:16
Hoe beantwoordde Jezus
de vraag?

VERDERE STUDIE

Door de eeuwen heen hebben sommige mensen betoogd voor iets dat soms 'natuurrecht' wordt genoemd. Hoewel het in allerlei soorten en gedaanten voorkomt, is het de idee dat we van de natuurlijke wereld morele principes kunnen afleiden die een leidraad vormen voor ons handelen. In zekere zin, als christenen die geloven dat de natuur Gods 'tweede boek' is, kunnen we aanvaarden dat er een kern van waarheid in deze gedachte zit. Zie bijvoorbeeld Paulus' redevoering in Romeinen 1:18–32 over wat de mensen van de natuur geleerd zouden moeten hebben over God. Tegelijkertijd kunnen we ook niet vergeten dat dit een zondige wereld is, die we met zondige, bedorven geesten bekijken. Dus het zou geen verrassing moeten zijn dat we de verkeerde morele lessen trekken uit de natuur. Bijvoorbeeld een van de grootste morele denkers uit de oudheid, de Griekse filosoof Aristoteles, pleitte voor slavernij op basis van zijn begrip van de natuur. Volgens hem toonde de natuur twee soorten mensen, de ene was inferieur aan andere, zoals een beest aan de mens. Dus hadden zij baat bij een leven van slaafse onderwerping. Dit is slechts een van de vele voorbeelden die aantonen hoe wereldse principes, waarden en ideeën in strijd kunnen zijn met die van Gods koninkrijk. Daarom moeten we Gods Woord bestuderen en hieruit de zeden, waarden en principes afleiden die onze levens zouden moeten beheersen, ongeacht waar we geboren en opgegroeid zijn.

**Galaten 3:21, 22;
Romeinen 3:28; 7:7**

Wat is de verhouding tussen de wet en zonde?

GESPREKSVRAGEN

- ◆ Jezus roept ons op om degenen die ons kwetsen te vergeven. Hieronder vallen ook onze eigen families. Hoewel de littekens er misschien altijd zullen blijven, hoe bereik je een punt waarop je kan vergeven?
- ◆ De waarden van de maatschappij en de Bijbel kunnen met elkaar botsen. Hoe moeten wij daar als christenen mee omgaan?
- ◆ Als zevendedagsadventisten geloven we in het gehoorzamen van Gods wet, de tien geboden. Wat is de meerwaarde van wat we uit het verhaal van de rijke bestuurder kunnen halen?

Matteüs 19:16–30

De afgoden van ons hart

IJSBREKERVRAAG

Calvijn zei ooit dat het menselijk hart een fabriek is van afgoden. Wat zou volgens u zo'n afgod kunnen zijn?

IK VERKEN

Jezus ontmoet de rijke jongeman en nodigt hem uit zich van zijn afgod te bevrijden en hem te gaan volgen, zoals zijn leerlingen dat deden. Het onderwijs van Jezus over rijkdom en de vragen van de leerlingen, met name van Petrus, volgen onmiddellijk op dit gesprek.

IK BESTUDEER

Matteüs introduceert de man als jong en rijk. Bij Lucas wordt hij 'een hooggeplaatst persoon' genoemd en Marcus stelt hem aan ons voor als een vroom mens.¹ Deze man wil weten wat hij moet doen om het eeuwige leven te krijgen en het lijkt erop dat hij verwacht dat Jezus hem iets buitengewoon moeilijks zal vragen.

♦ Na een opmerking te hebben gemaakt over de betekenis van 'goedheid', vraagt Jezus hem een aantal geboden te houden. Welke zijn dat?

De geboden die Jezus noemt maken allemaal deel uit van de tweede tafel van de wet, waarbij het gaat om de verhouding van mensen onderling. De volgorde is ons bekend, zij het dat het vijfde gebod hier na het negende wordt genoemd. Jezus voegt er ook een citaat uit Leviticus 19:18 aan toe. Ongetwijfeld maakt hij daarmee een zinspeling op het probleem van deze jongeman.

♦ Dat alles schrikt hem niet af en hij bevestigt dat hij al deze geboden houdt. Wat is vervolgens de bedoeling van het antwoord dat Jezus geeft?

09

Uit zijn reactie blijkt dat hij meer gehecht is aan zijn bezit dan aan God. Deze man wilde Christus niet volgen op diens weg naar het kruis. Hij wilde liever aan de eisen van de wet voldoen dan zich door Jezus te laten veranderen. Volgens de gangbare gedachte van die tijd waren rijken rijk geworden als gevolg van een bijzondere zegen van God. Maar Jezus neemt stelling tegen die gedachte en laat zien dat voor sommige mensen rijkdom een afgod is en dat het dienen van zo'n afgod totaal verkeerd afloopt. De opmerkingen van Jezus zijn een schok voor de leerlingen, maar Jezus stelt hen gerust en gebruikt andere termen om hen de genade van God duidelijk te maken.

IK PAS TOE

♦ 'Ik ben de Heer, uw God . . . vereer naast mij geen andere goden' (Exodus 20:2, 3). Wat zijn de afgoden die mij ervan weerhouden om God te dienen? Hoe kan ik de verleidingen te boven komen die mij verhinderen mij helemaal aan God te geven?

¹ (Lucas 18:18) mens (Marcus 10:17: hij viel voor Jezus op zijn knieën)

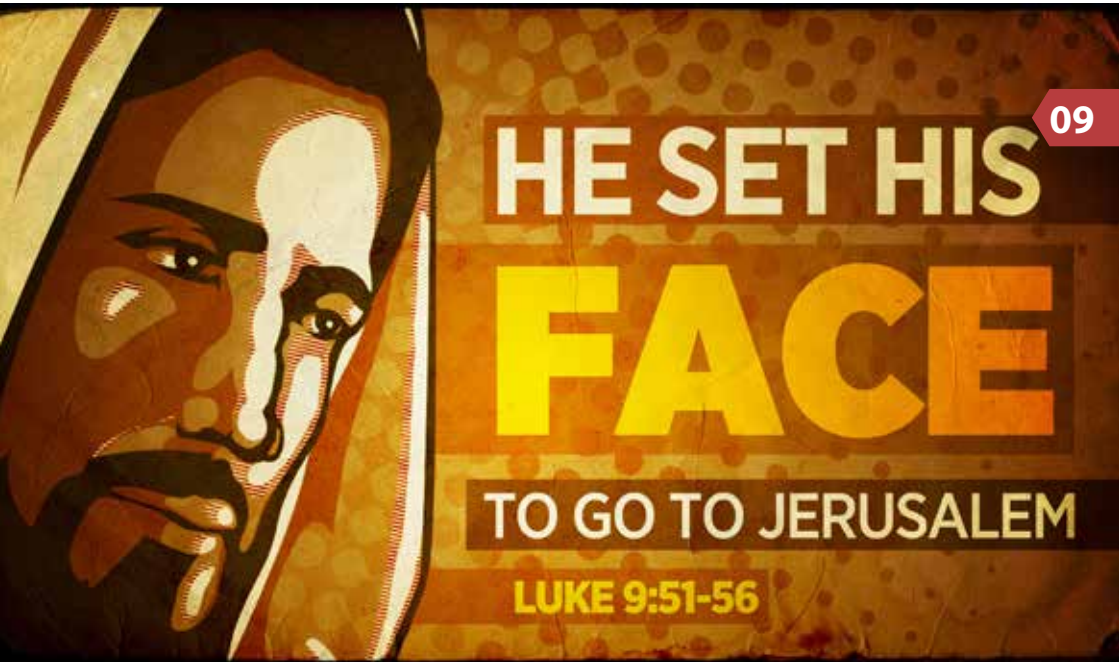
Matteüs 20:20–27; Lucas 9:51–56;
Marcus 3:16–19

Wat weten we over de broers
Jakobus en Johannes?

- ◆ Ieder mens heeft zijn afgoden die een volmaakte verhouding met God in de weg staan. Zouden we elkaar niet bij deze dagelijkse strijd moeten helpen en hulp moeten zoeken bij vrienden, bij onze naaste familie en ook bij onze geloofsgemeenschap—de kerk? Hoe doen we dat?
- ◆ 'Bij mensen is dat onmogelijk, maar bij God is alles mogelijk'. 'Vele eersten zullen de laatsten zijn en vele laatsten de eersten'. God is degene die oordeelt. Daar heeft hij onze hulp niet bij nodig en er zullen heel veel verrassingen zijn in het Koninkrijk van God. Hoe brengen wij dit evangelie van bevrijding aan mensen om ons heen?

IK BID ...

Onze God, u bent de enige die onze eerbied en aanbidding waard is. U kent al mijn fouten en de beslissingen die ik soms neem die me van u verwijderen. Ik vraag u om dicht bij mij te blijven en me sterk te maken als ik verleidingen tegenkom. Help mij uw geboden na te leven, die een bron van vrijheid zijn en een licht zijn op mijn pad.
Amen.

WAAROM ZOU JE BESCHEIDEN ZIJN?

Openingsvraag

Tegen wie heb je verteld wie Jezus is volgens jou. Hoe is dat gegaan? Wat heb je hiervan geleerd? Bespreek samen.

Lees samen Matteüs 18:1-6

Ijsbrekervraag

Vertel een verhaal uit je kindertijd waarin je of heel lief was of heel stout.

Inspiratie

‘Wie is eigenlijk de belangrijkste in Gods nieuwe wereld?’¹

Behandel de tekst

- ◆ **Zondag:** vers 1-2. Het gesprek over wie belangrijk is, was al eerder aan de orde, zie Matteüs 5:19, 11:11 en 16:18. Waarom zou deze vraag de leerlingen bezig hebben gehouden? Wat zegt dat over hun geloof? Wat zegt dat over hun begrip van Gods koninkrijk? Bespreek met elkaar.
- ◆ **Maandag:** vers 3. Welke kinderlijke eigenschappen bedoelt Jezus? Waarom zijn die belangrijk voor het koninkrijk van Jezus, denk je?
- ◆ **Dinsdag:** vers 4-5. Het koninkrijk van God gaat niet over macht. Waarom niet denk je? Als het niet om macht gaat, waar gaat het dan om? Wat voor koninkrijk krijg je als iedereen nederig is? Bespreek met elkaar.
- ◆ **Woensdag:** vers 6. Waarom is het zo ernstig als je een kind laat zondigen? Leg uit.

Toepassing

- ◆ **Donderdag.** Wil jij graag de baas zijn? Waarom wel, waarom niet? Wat zijn de voordelen van de baas zijn, en wat zijn de nadelen? Bespreek samen.
- ◆ **Vrijdag.** Zullen er mensen de baas zijn in Gods koninkrijk? Waarom wel/niet? Als mensen niet de baas zullen willen zijn, welk ander principe is dan leidend? Hoe zal dat gaan, denk je?
- ◆ **Sabbat.** Welke ‘kinderlijk’ eigenschappen zou je weer moeten ontdekken bij jezelf? Waarom? Wat zou er dan veranderen in je houding?

Opdracht

Probeer deze week in een moeilijke situatie je anders te gedragen dan je normaal zou doen? Wat voor effect heeft dat op jou en je omgeving?

¹ Matteüs 18:1, Bijbel in Gewone Taal